

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

Se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Catolicismul în România

Am primit numărul recent din Revista Teologică închinat raporturilor dintre Ortodoxie și uniație. Materialul bogat și interesant e cuprins în articole semnate de personalități proeminente în viața bisericii ardelenice: PP. CC. I. Lupaș, Gh. Ciuhandu, O. Ghibu, S. Stanca, I. Matei, Șt. Lupșa, I. Stanciu, S. Radu și Gr. T. Marcu.

Aspectul sub care ni se prezintă problema este în deosebi cel istoric, înfățișat în câteva crâmpie din necazurile, șicanele și luptele din trecut, cari s'au desfășurat până sub ochii noștri.

Noi încercăm aci să o înfățișăm practic, să o privim în față și să tragem din conținutul ei concluzia care se cuvine.

Intrebarea simplă care se pune vremii noastre — și viitorului — este aceasta: E necesară și e cu putință catolicizarea României?... Ea s'a pus destule ori. De 6—7 veacuri Vaticanul și uneltele lui a folosit — zadarnic — toate mijloacele pentru a face prozeliți între români. Intr'o formă extrem de vicleană chestia s'a prezentat mai anii trecuți într'o broșură sub formă de răspunsuri la chestionarul: Incotro să ne orientăm, spre Apus sau spre Bizanț?

Inspirați din dragostea adevărului, noi răspundem — mai bine zis blocul unitar al românismului răspunde — că nu e nici necesară, nici cu putință din trei motive:

1. Astăzi nu se mai fac converții în masă. Dacă la 1700, în vremuri extraordinar de vitrege pentru ortodoxie, când catolicilor le-au stat la îndemână toate mijloacele posibile și imposibile ca să convertească Ardealul, nu au reușit, cum vor reuși acum să convertească România, când încă e așa de vie amintirea jertfelor și suferințelor îndurate pentru «lege» și când, har Domnului, căutăm din toate puterile și reușim să ne refacem și moral și material?!...

Unitismul catolicizant trebuie să înțeleagă, dacă nu vrea să cadă în absurd și ridicol, că lupta pentru convertirea României la o altă lege decât cea părintească, este o trudă zadarnică. Românii sunt din naștere latini ortodocși și așa vor rămâne. Aceasta este nota lor specifică, după cum așa de frumos a mărturisit distinsul profesor universitar și academician, dl Sextil Pușcariu.

Rupturi în masă, prin promisiuni, înșelăciuni și forță, ca la 1700, nu se vor mai face până-i lumea. Chiar dacă se întâmplă ca ici-colo, prin specula urâtă a nemulțumirilor locale sau a intereselor personale, se mai întemeiază câte o parohie unită cu câte 20—30 suflete, care este folosul? Lupte fraticide și desbinări pentru rezultate fără nicio valoare.

Astfel visul catolicizării României este o iluzie deșartă, care ca orice iluzie, nu se va realiza niciodată. Restaurare în ortodoxie da, catolicizare niciodată.

2. Unirea dela 1700 a fost un act politic, care tot prin politică se va desființa, nu se va continua. Dar nu prin viclenie și forță armată, ci prin dragoste frățească, evanghelică. Un mare om politic al viitorului, care va entuziasma țara și va cuceri adeziunea unanimă a poporului românesc, își va chema neamul la pace — poate tot la Alba-Iulia. Neamul va asculta glasul lui; va urma cu însuflețire chemarea lui la unire și astfel pacea confesională se va face peste capetele teologilor și iezuiților cari ne-au desbinat.

Credința aceasta mărturisită de părinții noștri o mărturisim și noi și dacă nu noi, urmașii noștri sigur o vor vedea înfăptuită și negrăit se vor bucura văzând cum se îmbrățișează frații desbinați de vitregia vremurilor și oamenilor.

3. În România catolicii sunt înhămați cu trup și suflet la carul revizionismului unguresc. Lucrul acesta pot să-l vadă nu numai cetitorii ope-

* Teologii uniți fac sforțări pe cât de teribile pe atât de neputincioase să arate că unirea a fost un act religios. Au adoptat maniera catolică iezuită — manieră dintre cele mai condamnabile din punct de vedere științific și moral — de a închide ochii în fața realității de a face uz și abuz de interpretări sucite, lipsite de orice obiectivitate. Greșala aceasta a fost răzbută odată groaznic prin protestantism, când catolicismul a fost rupt în două și e mirare că paștii nu s'au cumințit, deși pățania, se știe, a fost extraordinar de instructivă.

La Praznicul Adormirii Maicii Domnului

Sărbătorile în onoarea sfinților sunt o preamărire a puterii active a harului divin, fără de care sfințenia este cu desăvârșire imposibilă. În adevăr, oricât de mult ne-am strădui cu puterile noastre proprii să devenim vas curat și receptiv față de harul divin, fără ajutor de sus toată osteneala noastră este zadarnică. *Harul divin este pârgă pe care se clădește toată viața noastră creștină*, deaceia la Praznicul Adormirii Fecioarei Maria este bine să facem un mic popas duhovnicesc și să ne reținem câteva clipe asupra acestui dar suprafiresc, care naște și cultivă în noi viața duhovnicească și sfință. Ne folosim pentru aceasta de explicările simple, dar adânci, ale Mântuitorului.

Insuși Mântuitorul a găsit de cuviință să explice, unei femei păcătoase care voia să se convertească, ce este harul care ne sfințește. E vorba de convorbirea cu Samarineanca. În locul unei definiții savante, care ar fi rămas neînțeleasă, bunul Invă-

relor clasice în privința aceasta a dlui profesor universitar O. Ghibu, dar și orice om cu ochi sănătoși. Toată lumea românească știe că deși uniții iau parte la unele serbări ale catolicilor — pentru înfrățire — și uneori catolicii la ale uniților, dar aceasta se face numai formal și din ordine mai înalte, căci sufletește sunt despărțiți și nu se împacă unii cu alții, cum nu se împacă focul cu apa.

Cine dintre români va consimți la o unificare confesională cu tendințe centrifugale? Când ungurii catolici și necatolici visează Budapesta și când uniții visează Roma, cum va consimți majoritatea ortodoxă a României să se despartă sufletește de București?

Iată din ce pricini credem, mărturisim și propagăm că practic, ca și teoretic-dogmatic, este cu neputință catolicizarea României. Ideea unirii cu Roma catolică pe care unii o flutură mereu este irealizabilă în România și se pierde în vânt, ca orice iluzie. Acest lucru trebuie să-l înțeleagă frații uniți și să-și tempereze zelul prozelitistic. Să ieie odată pentru totdeauna la cunoștință că interpretările false pe cari le dau documentelor istorice (când nu închid ochii în fața lor), luptele confesionale pe cari le provoacă, polemicile, telefoanele, invectivele și ironiile deloc evanghelice pe cari le adresează ortodoxiei române, nu fac altceva decât îi coboară pe ei tot mai mult în rândul gloatei vrăjmașilor românismului.

Românii ortodocși s'au adăpat și se pot adăpa din belșug din izvoarele culturii apusene și fără să devină catolici. Aceasta e realitatea, concluzia și convingerea la care vor ajunge odată, când îi va lumina Dumnezeu, și românii uniți cu papa dela Roma.

Pr. Il. V. Felea

țător profită de împrejurarea în care se găsea această femeie, care venia să se aprovizioneze cu apă materială din fântâna lui Iacob, — pentru a-i vorbi despre har sub simbolul unei ape misterioase, care posedă proprietăți admirabile. El începu prin a-i cere să-l dea să bea căci El era obosit de drum și era tocmai ora când zăduful zilei era mai copleșitor; apoi, văzând pe această femeie mirată de o asemenea rugămintă, pentru că Evreii nu aveau relații cu Samaritenii, — adăugă: „Dacă ai ști darul lui Dumnezeu, și cine este care-ți zice: „Dă-mi să beau, tu ai fi cerut dela dânsul și ți-ar fi dat apă vie”, (Ioan, 4, 10).

„Darul lui Dumnezeu”, iată adevărata noțiune a harului. E un dar, prin urmare ceva gratuit, ceva ce ni se acordă fără nici un drept sau merit din partea noastră. E adevărat, ca tot cece avem, tot cece suntem, sufletul nostru, corpul nostru, facultățile noastre, actele

noastre, bunurile noastre exterioare, totul într'un cuvânt, ne vine dela Dumnezeu și poate fi numit dar după cuvântul apostolului: „Ce ai ce n'ai primit?” (I. Cor. 4, 7). Inșă nu despre acest dar vorbește Mântuitorul aici. Darul lui Dumnezeu prin excelență, acela în fața căruia toate celelalte daruri dispar, este *harul divin*. Harul este în adevăr, cel mai prețios, cel mai mareț, cel mai necesar, cel mai gratuit dintre toate darurile.

Mântuitorul aseamănă harul cu apa pentru că el produce în mod spiritual toate efectele elementului lichid în ordinea materială. Apa purifică, împospătează, potolește setea și rodnicește. Apa purifică ceea ce-i pângărit, și-i dă curățenia, strălucirea, frumusețea cea dintâiu: Simbol al purificării intime operată de har, care face nu numai să dispară petele produse prin păcat și redă sufletului strălucirea sa naturală, ci adăugă la frumusețea sa nativă un farmec incomparabil, care încântă inima și-i smulge aceste cuvinte: „De tot frumoasă ești, amica mea, și nici o prihană nu este în tine”, (Cântarea Cântărilor, 4, 7).

Apa temperează căldura, ea împospătează atmosfera pe care un soare arzător a făcut-o cuptor fierbinte, ea ușurează mădularele noastre obosite: simbol al harului, această rouă cerească care potolește ardoarea pasiunilor și diminuează puțin câte puțin fierbințeala concupiscentei.

Apa potolește și calmează setea: imagine a harului, care potolește setea nestinsă a inimei umane. Creat pentru fericire, omul tinde în spre aceasta fără încetare cu o aviditate nesăturată și depune tot felul de strădanii pentru a ajunge la ea. Dar, vai!, foarte adesea omul caută fericirea în bunurile pământești și trecătoare, în plăcerile simțuale, cari nu fac decât să irite setea sa, în loc de-a o potoli. E tocmai ceea ce Mântuitorul nostru voia să-i dea să înțeleagă femeii samaritence când, arătându-i apa materială, imagine a bunurilor fugitive ale lumii acesteia, — îi zice: „Ori cine bea din apa aceasta va înseta iarăși; dar cine va bea din apa pe care o voi da eu, nu va înseta în veac”, (Ioan 4, 13).

Dar ce însemnează această expresie de apă vie, întrebuițată de Mântuitorul pentru a designa harul? De obicei, se dă numele de apă vie, spre deosebire de apa stătătoare a cisternelor sau mlaștinilor, — aceleia care țâșnește din pământ, care curge, care se mișcă, rămânând în comunicare cu izvorul său și care oferă astfel aparența vieții. Dacă această apă, deși provine dintr'o fântână, este adunată într'un rezervor, dacă cursul său e întrerupt, dacă ea-i separată de izvorul său, ea nu mai poate purta numele de apă vie. Ori, care este izvorul harului, dacă nu sf. Duh? Dacă harul e numit o apă vie, aceasta se face pentru că el nu se separă de principiul său, adecă de sf. Duh, care locuiește în inimile adevăraților credincioși.

O ultimă proprietate a apei este minunata sa *fecunditate*. Unde abundă apa, pământul se acopere cu o manta bogată de verdeață, semințele se dezvoltă, florile răsar ca prin minune, fructele se înmulțesc, recoltele se succed numeroase și variate. Acolo unde lipsește, totul se usucă, totul lăncezește, totul moare; e deșertul

Probleme-Recensii-Comentarii

Pr. Gh. Butnariu: *La inima Domnului*, Tip. „Universul”, București, 1938.

E în deobște recunoscut că predica cerută de vremea noastră e *predica profetică*, predica în care să nu se facă numai o parafrază a pericopei evanghelice, sau numai o expunere științifică a principiilor dogmatice și morale din pericopă, ci predica legată de viață, predica în care să se dezbătă, la lumina lui Hristos, toate frământările societății de azi, predica necruțătoare, care să biciuiască toată îndrăcirea veacului în care trăim dar și predica de chemare, care, după ce a arătat omului de azi adâncul de fărădelege în care trăiește, să-l cheme la viața de lumină, de iubire și de fericire a Evangheliei.

Cu toată necesitatea ei, însă, *predica profetică* e rară la noi. De aceea am avut o mare bucurie sufletească, citind cartea de predici a părintelui Gh. Butnariu, dela biserica „Domnița Bălașa” din București, «*La inima Domnului*», în care clocotește, cu multă putere, aprinsul și neînfricatul entuziasm profetic.

Plecând dela vederea justă, că cuvântul dumnezeesc, „nu poate rămâne legat numai de un caz, de un timp și de un loc, ci urmărește omenirea de pretutindeni și din toate timpurile” (p. 40), Părintele Butnariu aduce în predică „fapte reale petrecute în viața politică și socială a lumii moderne” (p. 127) ca să arate gârbovenia, îndrăcirea și idolatria ei. „O goană neostenită după averi și după lux, după plăcerile de tot felul și o atât de mare vânzare de patimi, cari coboară demnitatea femeii și dărâmă temelia familiei... Și apoi căderi jalnice, sinucideri blestemate, pentru că sunt suspecte, hotărâri judecătorești semnificative, zgomotoase cercetări legale, cu și mai zgomotoase scandaluri publice, în vreme ce o lume deprinsă cu ideea „învărtirii” face totuși caz de moralitate, de cinste și de legalitate (p. 25).

Sunt pagini de un realism zguduitor, toate acelea în care se zugrăvește, fără acoperire trista rătăcire și întunecare a vieții de azi. Dar alături de acest tablou cu desăvârșire umbrat, autorul pune tabloul plin de lumină al vieții evanghelice în care: „Trăești în trup, dar cugeti la cer. Bați cărările pământului, dar cauți calea care duce la cer. Te bucuri de bunurile și frumusețile acestei lumi, dar le socotești așa cum sunt ele în adevăr, slabe imagini și simboluri ale bunurilor și frumusețelor din nesfârșita împărăție a spiritului” (p. 23).

Sufletul omenesc, care, necuntenit, „vrea să privească prin ferestrele infinitului și să se proiecteze în adâncurile veșniciei” (p. 126), e chemat în predicile Păr. Butnariu la umbra sfintei cruci, care, după cuvântul Sf. Ioan Gură de Aur: „este voința Tatălui, cinstea Fiului, bucuria Sfântului Duh și slava sfântului Apostol Pavel” (p. 9); e chemat la legea și rânduiala iubirii care „stă și trebuie să stea la temelia îndreptarului nostru pentru viață” (p. 50); e chemat la umilința evanghelică, căci aceasta „e temelia cea mai puternică a personalității și drepturilor” (99) omului; e chemat la izvorul de apă vie a Bibliei, „care este și va fi totdeauna, documentul prin excelență al istoriei omenesci, în ce privește frământările oamenilor pe suprafața acestui pământ, dar mai ales, documentul istoriei spiritului omenesc, sbucimându-se între cer și pământ” (70); e chemat „La inima Domnului”.

De o deosebită însemnătate e partea apologetică, îndreptată împotriva acelor „mîntoși”, cari spun că tot ce se găsește miraculos în Biblie sunt legende. „Pe scena lumii și în istoria acestei omeniri veșnic schimbătoare, legendele pier dela un obicei la altul. O singură personalitate rămâne neclintită, cu aureola Sa extraordinară, asemenea unei stânci de granit, între valurile spumegânde ale oceanului sbuciu-

mat. Se cutremură pământul și cerurile, se răstoarnă lumile în haos și pier. Isus Hristos rămâne în veac „ieri și astăzi și același în veșnicie” (Evrei 13, 8), tot mai înalt, tot mai puternic, tot mai cuceritor” (77).

Concursul grăului. — În acțiunea sa de protejire a celor mulți, guvernul dă o însemnătate deosebită ridicării clasei țărănești.

Sănătatea satelor noastre ocupă, cum am arătat, un loc de frunte în preocupările și în realizările guvernului. Impotriva bolilor sociale (tuberculoza, malaria, etc.) s'a pornit o campanie, menită să aducă sănătatea în casa fiecărui sătean.

Sătenii, din tot cuprinsul țării, se bucură de o nouă atenție a guvernului, prin *concursul grăului*, instituit de Ministrul Agriculturii, și care se va ține în ziua de 1 Septembrie 1938.

Se vor acorda premii în bani și distincțiuni tuturor sătenilor, cari au dat dovadă de hărnicie deosebită și de mai mare dragoste de pământ.

„Concursul grăului” vrea să ajungă: la o întrecere voioasă și cinstită între toți plugarii țării, — întrecere din care țara noastră va câștiga enorm. Iubirea de ogor și năzuința de a scoate din ogor cei mai frumoși spicuri de aur vegetal ai pământului, își vor căpăta, prin „concursul grăului”, instituit de Ministerul Agriculturii, răsplata cuvenită.

Organizarea profesiunilor libere. — În toate breslele și profesiunile principale, se observă dela un timp o activitate de organizare în vederea aplicării prevederilor constituționale.

Profesioniștii se grupează în corpuri bine definite, reglementând cu stricteță pătrunderea în aceste corpuri și asociații. În același timp, asistăm la un proces de epurare a breslelor și profesiunilor de elementele intrate pe porți dosnice.

Statul încurajează această acțiune necesară regenerării morale a societății de azi. Un imperios comandament național, cere, de altă parte, protecția elementelor românești din muncă.

Astfel, ca să dăm un exemplu, comisiunea pentru revizuirea diplomelor de medici și farmaciști, obținute în străinătate, comisiune instituită pe lângă Ministerul Sănătății, a publicat un nou lot de indivizi cari au abuzat de astfel de diplome, pătrunzând în profesiunile de mai sus, fără să aibă dreptul legal.

Tolerați de către regimurile politice, acești diplomați sunt în zdrobitoare majoritate străini. Concurența lor făcea ca numeroși medici români să nu-și poată câștiga traiul.

Guvernul este hotărât să ducă această revizuire, până la capăt. Profesiunile de medic și farmacist, vor fi complet epurate. Elementul românesc va fi astfel apărat de concurențe neleale, și în profesiunile libere, nu numai în munca manuală.

Prin eliminarea elementelor străine cari s'au introdus prin fraudă în diferite profesii, se face loc profesioniștilor români, cari pot astfel să-și valorifice munca mai spornic.

Principiul primatului muncii românești este astfel extins și asupra profesiunilor libere, împlinindu-se deci un vechiu și legitim deziderat al profesioniștilor români.

Comisariatul general al minorităților din România. — A devenit fapt împlinit crearea Comisariatului general al minorităților din România, prin publicarea în Monitorul Oficial a înscirării dlui profesor universitar *Silviu Dragomir* din Cluj, ca titular al lui.

România a crezut de datorită sa să pună ordine și în această chestiune internă din liberă voință, fără nici o con-

ștință. Fenomenul dela noi are o specialitate notorică, o culoare locală.

Prea se încrucișeau infinite opinii, planuri, remedieri, teorii salvatoare afișate din toate părțile și de ani de zile pentru ca să nu bată ceasul examinării atente și cu manieră perfect științifică a problemei.

Prezența dlui profesor universitar, *Silviu Dragomir*, în fruntea comisariatului minorităților din România, constituie cea mai bună cheazășie, că problema a intrat în mâini viguroase.

Guvernul înscrie prin noua faptă la activul său un act de înțelepciune și bun simț. În instaurarea unei autorități speciale chemate să se consacre studiului detaliat în această privință, statul român e condus de simțul de ocrotire și de pacificare, luând dela moara agitatorilor de profesie orice motiv de discordie și desăvârșind o perfectă reconciliere cetățenească.

Protejarea tineretului dotat. — În toată lumea se pune problema selecționării și protejării elementelor tinere înzestrate de Dumnezeu cu însușiri speciale.

O literatură întreagă a luat naștere pledând în favoarea celor mai bine dăruți.

Și la noi una din preocupările constante ale statului deopotrivă cu ale societății este de a verifica în mod precis energiile spirituale ale celor dotați cu însușiri destoinice, cu aporturi maxime de știință și cultură pentru mâine.

Problema primește o accepțiune superioară și se transformă într'o datorie de conștiință pentru fiecare director de școală și așezământ cultural, începând cu școala primară și sfârșind cu bursele și căminele universitare.

Să fie supuse unei observații atente elementele superioare și sprijinite cu recomandațiuni și ajutoare pentru a sui scara întregii ierarhii școlare în condițiuni optime.

Mai ales la un popor de țărani, problema reclamă o străduință mărită în această direcție.

Organizarea de cantine, internate, cămine și burse, prin concursuri severe (pentruca să nu se strecoare favoriții) apare astăzi ca o necesitate primară pentru conducătorii școlilor — în mâna cărora e depus destinul tinerei culturi românești.

Serbările școlare de sfârșit de an au o datină veche și frumoasă: a premieri copiii buni și plini de râvnă pentru ucenicia lor în tainele cărții.

Potrivit unui elementar principiu de dreptate, precum și cu temeiuri pedagogice, premiile sătătoarele din cărți sunt necesare, pentru că poartă în ele cea mai nobilă răsplată față de aceia cari încep a iubi cartea.

Silințele școlarelor se măsoară cu note, cu cifre seci, având menirea de împinteni elevii la treabă. Cifrele creiază printre elevi anumiți vânători de note, dezvoltând în suflete o emulație de orgoliu, care va diviza copiii pe scara cifrelor.

Cartea de premiu este adnotată cu bune îndemnuri, purtând în ea atmosfera luminii, a prieteniei, și este în același timp cea mai frumoasă surprindere. Cartea dăruită drept premiu, primitorul o citește, o împrumută și altora și, prin ea, grija profesorului se extinde asupra elevului și în timpul vacanței.

„Vrednic este muncitorul de plata sa”, ori pentru ogorul în care își risipește copilul energia, cartea este cea mai potrivită monetă cu care să-i fie achitate silințele fără precepuțire.

În școala primară învățământul religios se predă din partea preotului.

Scopul strădaniilor noastre se îndreaptă spre a face din copii, creștini luminați și împlinitori ai Evangheliei.

Cartea religioasă-morală este cel mai indicat obiectiv spre care se pot îndrepta cititorii. Catehetul are să desvolte în măsură cât mai mare gustul pentru lectura morală și serioasă.

Spiritul omenesc, familiarizat cu citirea gândurilor exprimate în haina slovelor, trebuie ținut departe de literatura plină de otravă sufletească și apropiat de cartea bună și constructivă.

Premierea copiilor la studiul religiei cu cărți religioase este un fapt care se impune drept mijloc eficace prin care se poate desvolta gustul pentru lectura morală.

Să fie premiați cât mai mulți copii cu un număr potrivit de cărți religioase, pentru a ajuta pătrunderea cărții morale la un număr cât mai mare de familii.

Pentru realizarea acestei opere ar fi necesar ca fiecare parohie să prevadă în buget o sumă suficientă pentru premiile școlare în fiecare an.

Cărțile, primite drept premiu, au darul de a fi ispititoare la citit și fac o propagandă sigură pentru cartea religioasă. În acest mod, an de an, se plasează un număr însemnat de cărți și se dezvoltă simțirea nobilă din om.

Rolul constructiv al cărților de premii depășește pe acel al cărților din biblioteci, cari în majoritate se mărginesc a fi păstrate pe rafturi.

Indemnul care se desprinde pe urma acestor considerații sumare este: Să dăruim școlarelor noastre cât mai multe cărți religioase drept premii la sfârșit de an școlar.

Acestea sunt mijloace pe care Biserica trebuie să le îmbie sufletelor tinere pentru a-și petrece timpul cu folos.

Pr. Gheorghe Șerbu.

Cercul preoțesc I. Mediaș. — Duminică 17 Iulie 1938 cercul religios Mediaș, a ținut ședință în parohia Buzd-Târnavă-mare.

Într'o atmosferă de profundă evlavie s'a săvârșit utrenia și sfânta Liturghie. La priceasnă a predicat părintele I. Frâncu-Nemșa, despre *Pace și bună înțelegere*, relevând totodată activitatea și înfăptuirile rodnice de sub actualul regim — pe lângă liniștea și pacea adusă între credincioși, cari fac, ca, sătenii noștri să-și îndrepte cu dragoste gândurile către M. Sa Regele Carol al II-lea, și să dorească din suflet propășirea țării noastre.

La sfârșitul sfintei Liturghii a vorbit părintele M. Maier din Brateiu despre: «*Datoria de a urma pe Isus cu faptele*», îndemnând pe credincioși de a nu se rușina de Isus, să arate tuturor necredincioșilor că Lui îi slujesc prin faptele lor.

În conferința intimă punându-se în discuție predica și conferința, au fost declarate, ambele, pe deplin reușite, aducându-se mulțumiri preoților I. Frâncu și M. Maier.

Apoi preoții își exprimă dragostea lor față de iubitul lor părinte sufletesc I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan, mitropolit, care prin înțelepciunea și munca neîncetată a făcut ca Biserica, pe care o conduce cu atâta dragoste să câștige atât de mult din punct de vedere material și spiritual.

La ora 2 și jum. s'a slujit vecernia și sfințirea apei celei mici. Apoi părintele președinte D. Filimon, a mulțumit credincioșilor cari au venit la biserică, îndemnându-i să iubească cât mai mult această mireasă a Domnului Isus.

Părintele R. Gheaja, parohul local, a mulțumit preoților vorbitori precum și celor cari au participat la această sărbătoare religioasă din comuna Buzd. — Pr. M. M.

Reforma învățământului. Noua reformă a învățământului urmărește o îndrumare spre școala practică, plecând dela constatarea că avem 140.000 elevi în școlile teoretice, și numai 50.000 în școlile secundare. — Referitor la învățământul superior, art. 3 spune: Studenții sunt obligați să frecventeze regulat cursurile, conferințele și lucrările practice ale Facultății sau Secției, la care sunt înscriși și să treacă regulat examenele prevăzute în regulamentul. Nu vor fi primiți la examene studenții cari n'au o frecvență regulată.

Mai există marxismul teoretic?

La întrebarea: dacă mai există un marxism teoretic, răspunde, cu toată dreptatea, o gazetă minoritară germană următoarele:

În multe țări se mai găsesc și astăzi partide marxiste, ale căror programe reprezintă teoriile lui Karl Marx. În practică însă, programul marxist de mult nu mai dăinuiește.

Noul prim-ministru socialist al Belgiei a declarat: Nu cred în nici un fel de luptă a claselor. O asemenea desfășurare nu e întâmplătoare, — ea este o necesitate, de oarece practica ne arată, că teoria marxistă nu corespunde realității. Iar rezultatul final al desfășurării arată că partidele marxiste au ajuns astăzi ocrotitoare ale capitalismului, pe care altă dată îl combăteau. Vechile lozinci le mai repetă câte un aderent, — de fapt însă ele și-au pierdut sensul.

Lupta de clasă pornește din ideea că un capital internațional stă împotriva unei muncitorimi internaționale. Marele război trecut a demonstrat, că ideea aceasta este o ficțiune. Muncitorul nu este partea cutărei păture sociale internaționale, ci este o parte a poporului, — soarta muncitorimii este cât se poate de strâns legată de soarta poporului. Această comunitate a dat marxismului lovitură de moarte.

La fel se petrece lucrul și cu celelalte învățături marxiste.

Karl Marx susținea teoria că muncitorimea trăiește într-o progresivă sărăcire, pe care n-o poate opri decât revoluția universală. Revoluția universală n'a sosit, iar în țări ca Suedia, Danemarca sau Belgia stăpânește sistemul de economie capitalistă; și totuși un socialist suedez sau belgian s'ar mira mult, dacă i s'ar vorbi de neapărata sărăcire a clasei muncitorești; în treaga politică a socialdemocrațiilor în țările nordice urmărește ținta să împiedece sărăcirea aceasta; — statistica țărilor scandinave arată în adevăr că muncitorimea de acolo, în anii din urmă, nu numai că n'a sărăcit, dimpotrivă — s'a îmbogățit. Socialdemocrații dela Stockholm, Oslo și Bruxelles, prin statisticele lor, dau cea mai formală deminuire teoriei marxiste.

Deodată cu legea despre sărăcirea progresivă a clasei muncitorilor a căzut dela sine și necesitatea internă a revoluției sociale, afirmată de Marx.

Socialdemocrații intră astăzi în guverne, care nu sunt curat socialiste, — ceea ce mai înainte era interzis. Intrarea în astfel de guverne cu program deosebit de al socialdemocrațiilor, însemnează, că revoluția universală anunțată se reduce la o simplă frază.

Dar politica aceasta socialdemocrată este acum practică și de comuniști, cari b. o. aprobă un guvern „radical-socialistic” în Franța reprezentând o ordine de economie capitalistă. (Unde rămâne doctrina comunității bunurilor, cu altă vorbă cum stăm în țara francezilor cu desființarea dreptului de proprietate? Red.)

Oarecare importanță are teoria istorică marxistă, stăpânind în unele catedre universitare. Ea pleacă dela ideea, că marile evenimente istorice izvoresc din fenomene economice, — așa și lupta de clase. Teoria aceasta confundă cauza cu efectul. Tocmai anii ultimi au scos la iveală activitatea creatoare a marilor personalități. Astfel de personalități înjghebează mai întâi viața politică, iar noua formă politică își manifestă apoi și urmările sale economice. Marxismul, care așează economia totdeauna la început, și nici odată la sfârșit, nu poate decât să talmăcească fals asemenea fenomene.

Rămâne biruința aparentă a marxismului în Rusia. Acolo dictatura proletariului s'a schimbat în dictatură a biurocrației. Se dau mereu ordonanțe și totul este stăpânit — cum se spune teoreticește — de stat. Statul este o concepție abstractă, ear în viața practică lucrează, în locul lui, slujbașii. Atotputernicia statului este, va să zică, atotputernicia funcționarilor. Funcționarii sunt însă oameni, — și puterea e seducătoare: Mituirea și nepotismul bântuiește în Rusia. Aici se mai pune și în cetineala aparatului biurocrațic...

În fruntea acestui stat a ajuns acum o conducere, care guvernează cu o suveranitate mai absolută, decât altă dată Nicolae II.

Teoria marxistă n'are nimic de-a face cu sistemul Rusiei actuale, reprezentanții teoretici, un Bukarin, un Troțki, au fost înlăturați cu forța, sau au trebuit să se refugieze în străinătate.

În rezumat putem zice fără a greși, că marxismul ca atare s'a sfârșit, căci s'a dovedit a fi nerealizabil; unde totuși se mai ivește ca o chimera, formează scutul pentru alte scopuri politice.

Ortodoxie și uniție este titlul ultimului număr din Revista Teologică. Cuprinsul, închinat fraților dela Îmbucătura Târnavelor, ne obligă și pe noi la puțină atenție.

Ne obișnuisem să-i tratăm cu blândețe pe acești copii minori ai neamului românesc, crezând că mai bună le va fi povața și muștrarea, decât biciul. Și rău ne-am socotit. Căci fie din răutatea firii, fie ațâțați de duhuri necurate nu s'au lăsat îndreptați. Se socotesc și acum înțelepți înainte de vreme și-și dăscălesc părinții, moșii și strămoșii spre cari, de multe ori, nu se rușinează a arunca cu pietrii.

În ultimul timp, îndeosebi dela nunta cea mare a neamului, viesparul acesta belicos s'a întrecut cu gluma. Tradează și acuză, mușcă și se vaieță, lovește și strigă în gura mare că-i bătut. Și cum am spus, e numai din vina noastră. N'am fost severi la timp și li s'au urcat gâr-găunii la cap.

Dar să fim liniștiți. De data aceasta li-s'a înfundat. Revista Teologică a pus mâna pe biciu. Prima lecție e usturătoare: câteva corecțiuni la rând. Vor plânge mult după aceasta, căci le e obiceiul. Se vor opri apoi și foarte probabil vor fi iarăși neascultători. Dar nu vă pierdeți nădejdea de a-i vedea îndreptați. Revista Teologică și-a luat acest angajament. Din când în când le va aminti cine sunt și cine ar trebui să fie.

Chiar în acest număr sunt cercetați cu multă atenție de: Diacon Grigorie T. Marcu, Dr. Ion Lupaș, Dr. Ion Mateiu, Dr. Gh. Ciuhandu, Dr. Onisifor Ghibu, S. Radu, Dr. S. Stanca, Dr. Șt. Lupșa, Dr. I. Stanciu, etc. Acei cari doriți să vedeți pe incorigibili noștri uniți, goi și smeriți, citiți ultimul număr din Revista Teologică.

Dacă n'o aveți abonată, comandați acest număr, căci e voluminos, ieftin, plăcut ochiului și sufletului, pentru că conține numai adevăr.

Au apărut următoarele compoziții muzicale de Timotei Popovici:

1. Cântările liturgiei

pentru voci mixte
ediție nouă prăminită și îmbogățită. Un exemplar legat frumos Lei 200.—

2. Cântările liturgiei

pentru 3 voci egale
ediția V-a. Un exemplar legat frumos Lei 100.—
De vânzare la Librăria Arhidiecezană Sibiu

INFORMAȚIUNI

În memoria Reginei Maria s'a așezat la „Șanta”, în munții Sibiului, o prea frumoasă troiță de stejar, prinsă în temelie de beton. Locul unde s'a înălțat, se cheamă acum: «La troița Reginei». Troița este lucrată de elevul străjer Solomon Traian dela liceul sibian „Gh. Lazăr”. Ridicarea ei se datorește inițiativei dlui profesor Aug. Balint, comandant de stol. Sfintirea troiței și parastasul, pentru odihna sufletului Reginei defuncte, au fost oficiate de protoiereul Ion Dăncilă.

Suveranul a sancționat Regulamentul întocmit de președinția consiliului de miniștri care precizează atribuțiile noului comisariat și rolul de coordonator al problemelor minoritare de către titularul comisariatului.

Biserica la Maglavit. În ziua de 2 August 1938, după săvârșirea unei slujbe religioase de cătră un sobor de preoți, au început, pe locul dela Maglavit, lucrările de fundație de beton armat a viitoarei biserici. Au fost de față membrii comitetului de conducere din Maglavit, autoritățile și numeroși alți credincioși. Lucrările se execută sub directă conducere a delegatului Sfintei Patriarhii, dl inginer Gustav Zinc.

La Păltiniș. Citim, într'un mare ziar din capitală, apărut la 9 August c., următoarele:

În pitoreștii munți ai Sibiului, la o înălțime de 1400 metri, se află așezat Sanatoriul dela Schitul Păltiniș. Această instituție, construită prin străduințele I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului, pe creștetul munților Păltiniș, scaldată permanent de razele soarelui, acoperită de brazi, a devenit un minunat loc de recăștigare a sănătății. Preoți și alți intelectuali își vor găsi aici reculegerea și înțărirea trupeză și sufletească pe care le reclamă aspra viață de toate zilele. De felul cum este întreținut și cum se străduiește să-l întrețină Păr. Ieronim Grovu, consilier mitropolitan, sunt pe deplin satisfăcuți toți vizitatorii Sanatorului dela Schitul Păltiniș.

Apelurile la caritatea publică. Ministerul muncii a publicat în Monitorul Oficial o decizie, prin care se reglementează din nou apelurile de felul acesta. Și anume: Pentru ajutorarea sinistraților se cere aprobarea prealabilă a prefecturii; pentru clădiri de biserici, se cere avizul prealabil al episcopiei respective și al prefecturii; construcții de băi populare, spitale, sanatorii, institute de asistență socială, ridicări de monumente comemorative, se fac numai cu avizul ministerului de interne. — Autorizările, date în trecut, sunt anulate.

Vacanța dela Episcopia Râmnicului-Noul Severin. Monitorul Oficial publică decretul regal, prin care se acordă un concediu de doi ani, cu începere dela 1 Noemvrie 1938, P. S. Sale Vartolomeu, Episcop al Râmnicului-Noul Severin. Mitropolitul Ungro-Vlahiei va institui o locotenentă pentru timpul cât P. S. Sa Vartolomeu este în concediu. Pe ziua de 1 Noemvrie 1940 P. S. Sa Vartolomeu a fost pus în retragere pentru a-și regula drepturile la pensiuine. La 1 Noemvrie 1940 scaunul episcopal al Râmnicului-Noul Severin este considerat vacant și se va proceda la alegerea unui titular conform legilor în vigoare.

Roadele uniției. Amintisem, în rândul trecut, cum s'a hirotonit la romano-catolici teologul uniat, din Baraolt, Radu Ștefan. Dar isprava sa nu se limitează numai la propaganda ungurească în Baraolt, ci continuă și în regiune, ca nu cumva să se trezească la ortodoxie vre-un român maghiarizat. Astfel, în ziua de 31 Iulie, a organizat un pelearinaj („bucsu”) în comuna Miclăușoara, care a fost curat românească nu de mult. Catolicii sub motiv că această co-

mună e „ochită” de români, se grăbesc s'o apere. Acolo a predicat Radu Ștefan în mijlocul mulțimii în cimitir, care a fost ortodox. Aceste manopere se fac sub ochii noștri, în regiunea secuitată... — G.

Dela Internatul de fete al Asociațiunii „Astra”, Sibiu. Elevele dela liceul de fete „Domnița Ileana”, dela „Liceul comercial de fete”, ori dela alte școli de fete din Sibiu, care doresc să fie adăpostite în Internatul de fete al Asociațiunii „Astra” în anul școlar 1938—1939, au să anunțe în scris sau verbal. Taxa de întreținere în internat este 1200 lei lunar de elevă, contând anul școlar de 10 luni începând cu 1 Sept. Afară de această taxă va plăti fiecare elevă la înscriere Lei 500 taxa anuală a medicului. Înscrierile la școală se fac direct la Direcțiunea școlii respective.

Peste 2 miliarde de oameni. Conform analelor statistice ale Societății Națiunilor, numărul locuitorilor pe întreg rotogolul pământului se cifrează, la 31 Decemvrie 1937, cu 2.115.800.000 de suflete.

O sinagogă va fi dărâmată. Consiliul municipal din Nürnberg a ordonat dărâmarea sinagogei din acel oraș. În decizia consiliului se spune, că numai spiritul iudeo-democratic al municipalității din acea vreme a putut îngădui în 1896 să se clădească această sinagogă, și încă în unul din cele mai frumoase puncte ale vechiului oraș german. Dărâmarea se va începe zilele acestea.

Și Grecia se ferește... Guvernul grecesc a luat dispoziții prin care se interzice accesul în Grecia a jidovimii. Dela această hotărâre nu fac excepție nici jidovii cari ar veni în calitate de turiști.

Șterși din barou. Dela proclamarea Anschlussului și până astăzi, 721 advocați jidovi din baroul de Viena au fost șterși de pe listele baroului și nu mai au dreptul să exercite această profesiune.

„Podoaba de prisos”. Ziarele anunță o campanie aspră, purtată în Italia și Germania, pentru desființarea cravatei, considerată ca „o podoabă cu totul de prisos”.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 14 August 1938 și Luni în 15 (Adormirea Născătoarei de Dumnezeu), va predica părintele M. Neagu.

Organizați Reuniuni de femei

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea Librăriei și Tipografiei arhidiecezane, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimare și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești, să se procure dela Tipografia și Librăria arhidiecezană.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc